



Handboek

Arena gesprek



Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Inleiding	2
Wat is een Arena gesprek?	3
Waarom	3
Wat	3
Facilitair	3
Uitnodigingstraject	5
Algemeen	5
Voorbeeld uitnodiging (oud)leerlingen	5
Voorbeeld Save the date/uitnodiging toehoorders	6
Voorbeeld bevestiging toehoorders	7
Voorbeeld reminder mail toehoorders	8
Het gesprek zelf	9
Gespreksonderwerpen	9
Opvolging	11
Verslag	11



Inleiding

Meer leerlingen uit het Praktijkonderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs duurzaam aan het werk. Met dat doel is in augustus 2020 het programma **De Route van School naar Werk** gestart.

Gedurende twee jaar gaan we intensief aan de slag met een groep scholen plus hun stagebegeleiders en samenwerkingspartners. We onderzoeken hoe we de uitstroom van de jongeren kunnen vergroten. En we brengen het pad dat een leerling doorloopt van school naar werk in kaart. Wie zijn daarin actief? Wat zijn succesfactoren? Aan welke knoppen moeten we draaien? Hoe regelen we het zo fijn mogelijk voor alle betrokkenen? Wat is de rol van ouders, scholen, stagebegeleiders, stagebedrijven en gemeenten? Het zijn een hoop grote vragen die we moeten beantwoorden om verder te komen. Uiteraard staan de jongeren zélf hierbinnen altijd centraal.

Een van de activiteiten in het project zijn Arena gesprekken. In dit handboek leggen we uit wat een Arenagesprek is, waarom we het inzetten en hoe het in zijn werk gaat.

Voor meer informatie over het project kun je kijken op:
<https://www.deroutevanschoolnaarwerk.nl/>

Projectteam De Route van School naar Werk



Wat is een Arena gesprek?

Waarom

In het project 'De Route van School naar Werk' willen we de ervaringen van leerlingen in het proces van school naar werk expliciet meenemen. Als de school, de stagebegeleiders en hun omgeving de wensen en behoeften van leerlingen kennen, kunnen zij hun ondersteuning verbeteren. Hiervoor zetten we een Arena gesprek als werkvorm in.

Wat

Tijdens een Arena gesprek komen (oud-)leerlingen aan het woord. Mensen uit hun omgeving (ouders, stagebegeleiders, werkgevers, medewerkers van de gemeente/ UWV etc.), volgen het gesprek en mogen alleen maar luisteren. Daarmee worden de verhalen van de leerlingen veel indringender. Na het gesprek met de leerlingen verlaten zij 'de Arena' en vraagt de gespreksleider aan de toehoorders wat zij van het gesprek hebben opgestoken.

In het project leiden die ervaringen tot:

- Input voor stagedocenten die deelnemen aan het Actielab
- Input voor de school, gekoppeld aan medezeggenschap van leerlingen en hun ouders

Facilitair

Wat is nodig voor een Arena gesprek?

- Normaal gesproken is een omgeving met een Arena (leerlingen aan tafel met stoelen) en een tribune of ring een goede omgeving. Vooral nog gaan we uit van een digitaal gesprek met de leerlingen waar anderen naar luisteren en bij de afronding kunnen reageren. Als Corona (en gezondheid van de leerlingen) het toelaat, kunnen we het gesprek met de leerlingen fysiek voeren.
- De school/stagedocent nodigt (oud-) leerlingen uit. Zowel leerlingen die stage lopen met als doel een plek op de arbeidsmarkt te vinden als oud-leerlingen die werken of hebben gewerkt. We gaan uit van ca. 6 (oud-) leerlingen per Arena gesprek. Voorbeeld uitnodigingen zijn aanwezig (zie hoofdstuk uitnodigingstraject).
- De school/stagedocent/stagecoördinator nodigt de toehoorders uit. Dit zijn mensen die betrokken zijn bij de Route van School naar Werk van de school. Denk aan stagedocenten, schoolleiding, medezeggenschap, ouders van leerlingen, werkgevers, werkbegeleiders van buiten de school (bijvoorbeeld jobcoaches), gemeenten (beleid en uitvoering) en UWV. We gaan uit van ca. 20-25 toehoorders per Arena gesprek. (zie hoofdstuk uitnodigingstraject).



- Alle deelnemers ontvangen via het projectteam van de Route van School naar Werk een agenda uitnodiging voor het online overleg (Microsoft Teams of Zoom). De 'technische ondersteuning' wordt ook door het projectteam verzorgd.
- Een gespreksleider vanuit het projectteam van de Route van School naar Werk voert het gesprek met de leerlingen. En bevroegd na afloop de luisteraars. Vanuit school is 1 persoon (bijvoorbeeld de stagebegeleider) 'gastheer/vrouw' voor het gesprek. Deze persoon opent het gesprek en vult de gespreksleider aan waar nodig.
- Het projectteam van de Route van School naar Werk maakt een verslag van het Arena gesprek waarin de belangrijkste inzichten worden weergegeven.
- De school en medezeggenschap van leerlingen en/of ouders bespreken het verslag: wat betekent dit voor het beleid van de school en waar dat nodig wordt gevonden: welke verbeteracties volgen hier uit?
- De leerlingen ontvangen als dank voor hun deelname een tegoedbon. Dit wordt door het projectteam van de Route van School naar Werk geregeld.



Uitnodigingstraject

Algemeen

Zoals in het vorige hoofdstuk ook aangegeven nodigt de school/stagedocent de (oud-) leerlingen en toehoorders uit. Uiteraard helpen we hier vanuit het projectteam van de Route van School naar Werk graag bij! Hieronder volgen enkele voorbeeldteksten ten behoeve van het uitnodigingstraject.

Voorbeeld uitnodiging (oud)leerlingen

Verstuurd vanuit Terra Nigra PRO (leerlingen waar telefoonnummer van beschikbaar is per Whats app uitgenodigd, overige gemaild).

Hoi <naam leerling> ,

Vraagje:

Op <datum> houd ik een arena-gesprek (online). Zie uitnodiging in de bijlage.

Hierbij nodig ik leerlingen uit en oud-leerlingen en het gaat over 'De route van school naar werk'. Hoe jij dit ervaart? Wat gaat goed, waar kunnen wij ons onderwijs verbeteren? En dat soort dingen.

Het zou fijn zijn als jij kunt en wilt deelnemen aan dit gesprek. Er worden vragen gesteld waarop je eerlijk mag reageren. Niemand van de mensen die meeluisteren mag op jou/jullie reageren, we luisteren dus alleen naar jouw mening, want dáár hebben we wat aan!

Ik hoor graag of je kunt en wilt deelnemen en of ik iets moet regelen met je stage of je mentor. Het zou super zijn als je kunt en wilt deelnemen.

(@mam/pap; als jullie het leuk vinden mag je aansluiten!)

Laat je mij weten of je mee wil doen?



Voorbeeld Save the date/uitnodiging toehoorders

Verstuurd vanuit Terra Nigra PRO

Subject: Save the date Arena gesprek // [datum + tijd]





WAT IS EEN ARENA-GESPREK?

Online zal een groep (oud)leerlingen een gesprek voeren over DE ROUTE VAN SCHOOL NAAR WERK. Samen met het team van De Route van School naar Werk (www.deroutevanschoolnaarwerk.nl) worden er vragen/stellingen geformuleerd die leerlingen mogen beantwoorden met meningen/ervaringen over de toeleiding naar werk. Jij, als toehoorder, mag niets zeggen maar alleen luisteren.

Het doel van dit gesprek is om als ouder(s)/externe- en interne betrokkene inzicht te krijgen in de manier waarop de leerling de overgang van school naar werk ervaart/heeft ervaren/denkt te gaan ervaren én daarvan te leren. De leerlingen gaan een uur in gesprek en daarna spreken we een half uur na met alle toehoorders.

Dit is voor jou, als toehoorder, zéér zeker van toegevoegde waarde om jouw/onze werkwijze nóg beter vorm te geven en af te stemmen op de doelgroep en de ontwikkeling van leerlingen richting de arbeidsmarkt

I HOPE TO SEE YOU!

Voorbeeld bevestiging toehoorders

Verstuurd vanuit het projectteam De Route van School naar Werk

Subject: Uitnodiging Arena gesprek// Opzet en link // [datum]

Beste betrokkenen,

Ontzettend leuk dat jullie aanwezig zijn bij het online Arena gesprek van het [naam school] op [datum + tijd]. Een groep (oud)leerlingen zal die ochtend een gesprek gaan voeren over hun route van school naar werk. Onder begeleiding van [naam contactpersoon school] en [naam gespreksleider] (vanuit project De Route van School naar Werk) leggen we de leerlingen vragen/stellingen voor over de overgang van school naar werk en zullen we vragen naar hun mening en ervaringen.



Jullie zijn tijdens de bijeenkomst toehoorders. De leerlingen gaan een uur in gesprek. Tijdens dit uur kunnen jullie niet reageren of meepraten. Na dit uur verlaten de leerlingen de bijeenkomst en spreken we een half uur na om te horen wat het gesprek jullie 'leert', wat opviel.

We maken tijdens de sessie gebruik van Microsoft Teams. Fijn is om niet de webversie te gebruiken, maar de app te downloaden. Op die manier zie je alle aanwezigen tegelijk en niet enkel degene die spreekt. Hieronder de link naar Teams.

We kijken uit naar de bijeenkomst en mochten er vooraf vragen zijn dan beantwoorden we die uiteraard graag.

Hartelijke groet,

Mede namens [naam]

Voorbeeld reminder mail toehoorders

Subject: Reminder Arenagespek// Opzet en link // [datum]

Beste betrokkenen,

Hierbij een reminder voor het online Arena gesprek van het [naam school] morgen [datum + tijd]. Meer informatie over het gesprek en de link naar Teams staat hieronder vermeld.

We kijken uit naar de bijeenkomst en mochten er vooraf vragen zijn dan beantwoorden we die uiteraard graag.

Hartelijke groet,

Mede namens [naam]



Het gesprek zelf

Gespreksonderwerpen

We gaan uit van de werkelijkheid van de leerlingen. Wij kijken terug op een aantal fases: oriëntatie op werk, stages, werk (verloren) en de begeleiding die zij kregen vanuit stagebegeleiders, maar ook hun ervaringen met werkgevers, ondersteuners na(ast) school, thuis en instanties.

Hieronder een voorbeeld van het draaiboek dat we hebben gebruikt voor het online Arena gesprek bij het Terra Nigra PRO. Uiteraard wordt dit per Arena gesprek op maat aangepast.

Voorbeeld draaiboek online Arenagesprek

Tijd	Onderwerp	Werkvorm	Actie
08.50-09.00	Ontvangst	Digitaal ontvangst in Teams	▷ Presentielijst (host)
09.00-09.02	Welkom	Welkomstwoord ▷ [naam] verwelkomt iedereen, heel kort waarom dit gesprek en geeft het woord aan Branko	▷ [verantw. school]
09.02-09.04	Opening	Introductie ▷ Voorstellen [naam] ▷ Introductie & opzet ▷ Huishoudelijke mededelingen (camera's aan, hand opsteken als iemand wil reageren of een vraag wilt stellen, toehoorders alleen luisteren)	▷ [gespreksleider] ▷ Microfoons uit (host)
09.04-09.57	Arenagesprek	Arenagesprek a.d.h.v. vragen (ovb) ▷ Wat doe je als stage? Wat leer je daar? Weet je al wat je wilt worden? Helpt deze stage daarbij? ▷ Wat voor werk doe (deed) je? Wat leer je? Past dit werk bij wat je had willen worden? ▷ Als je moeite hebt met de werk, bij wie klopt je dan aan? Als je moeite hebt met collega's, bij wie klopt je dan aan? ▷ Regelmatig wordt gevraagd: waar ben/was je tevreden over? Wat had je beter gevonden? Heb je tips? ▷ Overweeg blokjes te starten of af te sluiten met stellingen 1: Mijn laatste stageplek heeft mij veel geleerd! 2: Ik ben goed begeleid door mijn school 3: Na school hebben anderen mij goed verder geholpen	▷ [gespreksleiders] + [verantw. school] ondersteunt bij verduidelijken vragen ▷ Toehoorders zijn gemuted (host) ▷ Hand opsteken voor vragen



09.57-10.00	Afronding	Afsluiting <ul style="list-style-type: none"> ▶ [gespreksleider] rond het gesprek af en bedankt de (ex-)leerlingen. ▶ (ex-)Leerlingen gaan weg en de toehoorders worden gevraagd te blijven 	▶ [gespreksleider]
10.00	NAGESPREK		
10.00-10.30	Nagesprek	<u>Nagesprek met de toehoorders</u> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Introductie & uitleg nagesprek ▶ Begeleiding nagesprek ▶ Afsluiting 	[gespreksleider s] + [verantw. school] ondersteunt bij verduidelijken vragen) ▶ Hand opsteken voor vragen
11.00	EINDE		



Opvolging

Verslag

Het projectteam van de Route van School naar Werk maakt een verslag van het Arena gesprek waarin de belangrijkste inzichten worden weergegeven. Dit verslag bespreken we met elkaar en kan uiteraard breder gedeeld worden.

Ons advies is dat de school en medezeggenschap vervolgens het verslag bespreken: wat betekent dit voor het beleid van de school en waar dat nodig wordt gevonden: welke verbeteracties volgen hier uit?